

RADOŠIE GADI AR PĒTERI

Anita Osvalde

LU Medicīnas un dzīvības zinātņu fakultātes Bioloģijas institūta
Augu minerālās barošanās laboratorijas vadītāja

Mēs iepazīnāties nu jau tālajā 2007. gadā, kad Bioloģijas institūta Augu minerālās barošanās laboratorija kopā ar LVMI “Silava” kolēģiem sākām īstenot projektu, kurā agroķīmisko, fizioloģisko, ekoloģisko, hidroloģisko un mežkopības pētījumu rezultātā tika iecerēts iespējami pilnīgāk izziņāt egļu neveiksmīgas ieaudzēšanas un nepilnvērtīgas augšanas cēloņus kūdras augsnēs. Pētījumos un praktiskajos eksperimentos mežā tika aizvadīti brīnišķīgi gadi. Satuvinājāties ne tikai kā kolēģi, bet arī kā domubiedri. Katram jau ir cits stāsts par Pēteri un šodien, diemžēl jāsaka – atmiņas.

Viļņa Nollendorfa 70 gadu jubilejā LU Bioloģijas institūtā (2007. gada jūlijs) Pēteris Zālītis un jubilārs apspriež egļu jaunaudžu mēslošanas stratēģiju ar kālija magneziju (LU Bioloģijas institūta Augu minerālās barošanās laboratorija arhīva foto)

Pēteris meklē atšķirības Vidusjūras un Baltijas jūras ainavu krāsās
(Itālija, 2015. gada maijs) (I. Osvalda foto)

Starp divām Anitām (A. Riekstiņa no kreisās un A. Osvalde no labās) (Horvātija,
2013. gada maijs) (I. Osvalda foto)

Pēteris, vērojot Itālijas ainavas (2015. gada maijs) (I. Osvalda foto)

Man, kā cilvēkam no ķīmiķu un biologu pasaules, kam ar mežu bija bijušas tikai “vaļasprieku darīšanas”, Pēteris likās entuziasma pilns cilvēks, zinošs ne tikai teorijā, bet arī praksē, vienmēr ar savu stingru nostāju, kā jau kārtīgs mežinieks. Braucot kopā uz zinātniskās izpētes mežiem un eksperimentālajiem stādījumiem daudz diskutējām. Pēteris ar aizrautību atcerējās savus mežzinātnieka karjeras sākuma gadus, stāstīja par vecākajiem kolēģiem – Kasparu Bušu un Austru Āboliņu. Netrūka ne nopietnu, ne jautru brīžu, jo Pēterim piemita stāstnieka un arī rakstnieka talants.

Pēterdienās mēs daudzkārt ciemojāmies pie Pētera, viņa mājās Salaspilī. Tur Pēteris bija viesmīlīgs namatēvs ar īpašu prasmi ķimeņu siera siešanā. Jāsaka, ka tik garšīgu sieru nekur citur vairs neesmu ēdusi.

Mūsu pēdējo gadu skaistākie kopā būšanas brīži saistīti ar ceļojumiem. Apbraukāta vai puse Eiropas, un Pēteris bija jauks ceļabiedrs, kas ne vienmēr gāja kopā ar visiem, bet pateicoties apbrīnojamām orientēšanās spējām, kas droši vien izkoptas mežā, vienmēr un visur bija precīzi īstajā laikā un vietā. Pēdējais mūsu kopīgais brauciens 2018. gadā bija uz Skotiju. Šis ceļojums pa kalniem, ezeriem un viršu laukiem bija īsti viņa gaumē, jo kā “lielākais ekskursiju bieds” tika uzskatītas lielās ļaužu pilnās pilsētas. Pēteris ļoti priecājās, ka izturēja un pieredzēja šo braucienu, jo veselība jau vairs nebija tik stipra...

Pēteris Zālītis kā zinātnieks ir saņēmis atzinību un daudzas balvas mežzinātnes nozarē. Tomēr kolēģu, draugu un līdzgaitnieku atmiņā viņš galvenokārt paliek kā spilgta personība, kas redzēja un ar aizrautību runāja par mežu kā sistēmu ar savu noteiktu uzdevumu – izdzīvot.